

Zo-mer-school niet zo-maar-school

Over enkele weken starten de zomerscholen. Ze kunnen kwetsbare leerlingen een boost geven in hun leerproces. Dat is lovenswaardig. Toch willen we waakzaam blijven. Want de zomerschool bouwt op vrijwilligheid van personeel, organisaties en leerlingen. De privatisering schuilt om de hoek. De zomerschool is dus geen échte school en mag ook zo niet erkend worden.

In de bres voor kwetsbare leerlingen

De voorbije weken werd er keihard gewerkt om alle leerlingen via afstandsonderwijs te bereiken en hun leerproces te begeleiden. Maar ondanks de vele inspanningen vallen er kinderen uit de boot. Dat is onder meer te wijten aan de moeilijke situatie waarin ze opgroeien. Maar ook taalvaardigheid en sociale vaardigheden spelen een rol. Deze en andere kinderen lopen nu een leerachterstand op. En tijdens de zomervakantie riskeren ze om nog meer achterop te geraken. Dit zou een vlotte start van het nieuwe schooljaar hypothekeren.

Tijdens de eerste weken van het nieuwe schooljaar zullen scholen hiermee rekening moeten houden. Ze moeten nagaan welke weg hun leerlingen hebben afgelegd, hoe het gesteld is met hun welbevinden, welke leerstof ze al onder de knie hebben en waar er nog werk aan de winkel is. Het is de taak van onderwijs om elk kind maximaal alle kansen te geven.

Toch zoeken bepaalde steden en gemeenten al enkele jaren ook antwoorden bij de zomerscholen. Al van bij de start van deze legislatuur bleek dat zomerscholen meer aandacht zouden krijgen. In de beleidsnota staat immers de intentie om zomerscholen te faciliteren. De coronacrisis bespoedigde dit. Vanaf de zomer 2020 zullen we meer zomerscholen zien.

Via dit initiatief wil men, tijdens de zomervakantie, tegemoet komen aan de leernood van kwetsbare leerlingen. In de zomerscholen wordt via spelend leren ingezet op remediëren, het oprispen van leerstof en leerlingen zo voor te bereiden op het nieuwe schooljaar. Zo kunnen ze sommige leerlingen een boost geven in hun leerproces.

Geen onderwijs!

En daar stopt de taak van zomerscholen. Zomerscholen zijn niet de ultieme oplossing voor het dichten van de kloof in leerachterstand. Voor het COV kunnen én mogen zomerscholen het onderwijs niet vervangen of als dusdanig erkend worden.

Onderwijs respecteert het leerrecht van alle kinderen. Daarom moet onderwijs door de overheid gesubsidieerd of gefinancierd zijn. Onderwijs kan dus niet aangeboden worden door private partners. Tijdens het laatste COV-congres (november 2018) werd dit ook afgeklopt en vastgelegd in krachtlijn 2:

Het COV is voor een sterk, door de overheid gefinancierd of gesubsidieerd onderwijs. Daarin zijn autonome leerkrachten die vrij

en krachtig onderwijzen de beste garantie voor een open, democratische en weerbare maatschappij. Ook zal het COV blijven ijveren voor voldoende middelen om de opdracht van onderwijs zonder inmenging van de privésector waar te maken.

En tijdens het ACV-congres in 2019 zorgden we ervoor dat onze bezorgdheid ook in de ACV-krachtlijnen werd opgenomen:

Onderwijs en voorzieningen voor kwetsbare mensen horen niet aan de marktwerking te worden overgelaten en moeten exclusief aan overheid en non-profit worden toevertrouwd.

Als COV blijven we hameren op een sterk openbaar onderwijs omdat dit de enige manier is om kwaliteitsvol onderwijs voor elk kind te garanderen.

Op weg naar meer privatisering

“Waar maken jullie je nu druk over?” zullen sommigen zich afvragen. Wel, steeds frequenter krijgen we in het Vlaamse onderwijs te maken met private partners die onderwijs willen helpen in hun streven naar meer kwaliteit. Dit schijnbaar nobele doel is uiteraard weloverwogen vanuit commercieel en ideologisch oogpunt. Want wie de data van ons onderwijs en onze leerlingen in handen heeft, wie de doelstellingen mee bepaalt, wie de toekomstige leraren opleidt, ... die heeft de toekomst in handen. En of die toekomst er één is waarin alle kinderen een plaats hebben en waarin leraren als autonome professionals kunnen werken, zal afhangen van de economische agenda. Daarom houden we als COV voet bij stuk. Ook waar het om zomerscholen gaat. Daar wringt het schoentje bij de zomerscholen die vaak stoelen op private initiatieven met eigen middelen, doelen en personeel. Onder het mom van flexibiliteit en efficiënter kunnen inspelen op de lokale noden en behoeften, ondergraven dergelijke organisaties niet enkel het statuut van de leraar, maar ook van het onderwijs als openbare sector. Dat

is het sluipende, maar reële gevaar dat achter zomerscholen schuilt.

Vrijwilligheid als kernwoord

‘Kunnen’ is hét leidende werkwoord als het om zomerscholen gaat: Scholen kunnen een zomerschool inrichten. Leraren kunnen er, als ze dat willen, lesgeven. Leerlingen kunnen vrijwillig deelnemen. Dit vrijwilligheidsprincipe benadrukt dat de zomerschool geen onderwijsvorm is. Zomerscholen zijn slechts een manier om gedeeltelijk een antwoord te bieden op de leerachterstand die leerlingen opliepen tijdens de coronacrisis.

Geen enkele school kan door haar schoolbestuur verplicht worden om een zomerschool te organiseren. De afgelopen weken is er door de schoolteams immens veel werk verzet. Leraren, directeurs, kinderverzorgsters, administratief medewerkers, paramedici ... spaarden energie noch moeite om al hun leerlingen te bereiken. En de komende periode zullen deze schoolteams zich moeten voorbereiden op het nieuwe schooljaar. Dat zal anders zijn omdat er rekening gehouden moet worden met het traject dat de leerlingen de afgelopen periode afgelegd hebben. Al deze inspanningen van de schoolteams moeten meegenomen worden in de overwegingen om al dan niet een zomerschool in te richten.

“Lesgevers met pedagogische ervaring, zoals leerkrachten die beschikken over een pedagogisch bekwaamheidsbewijs, vormen de spil van de zomerscholen” vermeldt de projectoproep. Om leerachterstand weg te werken, met oog voor de noden van individuele leerlingen is het essentieel dat er beroep gedaan wordt op gekwalificeerd personeel. Maar ook hier geldt dat het personeel (ook de directeurs) niet verplicht mag worden om tijdens de zomervakantie te werken in een zomerschool. Dat kan enkel op vrijwillige

Het COV is tegen een rechtstreekse band tussen de evaluatie van leerlingen op school en een verwijzing naar de zomerschool.

TEKST
Eva Tiquet

<https://bit.ly/30rlhZa>

Angelo Gavrielatos (Education International) legt in een filmpje uit waarom onderwijsvakbonden alert moeten zijn voor de commercialisering en privatisering van onderwijs.

>> basis! En vrijwilligheid is geen 'Chinese vrijwilligheid'! Ook leerlingen kunnen niet gedwongen worden om tijdens de zomervakantie twee weken naar de zomerschool te gaan. Het COV is tegen een rechtstreekse band tussen de evaluatie van leerlingen op school en een verwijzing naar de zomerschool. Maar het omgekeerde geldt ook. Leerlingen kunnen geen plaats opeisen. De zomerscholen zijn bedoeld voor de meest kwetsbare leerlingen. Maar waar leg je de grens als er onvoldoende plaatsen zijn? Welke leerlingen krijgen voorrang? Als COV kunnen we het niet genoeg benadrukken: 'vrijwilligheid' is het leidende principe in de zomerscholen. Dit moeten we in de focus blijven zetten opdat het onderscheid tussen 'onderwijs' en 'zomerschool' zeer duidelijk is en blijft.

Voorbij de zomer(school) kijken

Eenmaal de zomer overbrugd is, moeten het principe en het concept van de zomerscholen geëvalueerd worden. We moeten lessen trekken uit dit project. Welke aanbieders tekenden present? Op welke private organisaties werd een beroep gedaan? Welke leerlingen werden bereikt? Op welke locaties was er een zomerschool? ... Dat alles moet ons meer inzicht geven dat we kunnen meenemen in toekomstige besprekingen over zomerscholen. Zomerscholen kunnen niet gratis gefaciliteerd worden.

Als COV blijven we bewaken dat elke leerling kwaliteitsvol, door de overheid gefinancierd of gesubsidieerd, onderwijs krijgt met autonome leraren die vrij en krachtig onderwijzen. Dat is de beste garantie voor een open, democratische en weerbare maatschappij!

Leerplichtverlaging

Raad van State bevestigt kritiek van het COV

Als de leerplicht verlaagd wordt naar 5 jaar dan hebben deze kleuters volgens de Belgische Grondwet recht op levensbeschouwelijk onderricht. Het is de plicht van de Vlaamse Gemeenschap om dit recht te waarborgen. Het COV heeft daarop gewezen en de Raad van State bevestigt dit.

Organisatorische problemen

Met de manier waarop de Vlaamse regering na de opmerking van de Raad van State nu het recht wil waarborgen is het COV het niet eens. Ouders zullen voor hun kleuter in een officiële kleuterschool kunnen kiezen welke lagere school deze levensbeschouwelijke lessen moet geven. Alle organisatorische problemen die daarmee gepaard gaan, worden gewoon bij de directeur en het lerarenteam van die scholen gelegd.

Ongelijke behandeling

Zelfs als er bijkomende middelen voorzien worden in die lagere scholen, blijft het onmogelijk om er voor te zorgen dat deze kleuters ook aan alle onderwijsactiviteiten van hun groep in de kleuterschool kunnen deelnemen. De overheid creëert daardoor een ongelijke behandeling van kleuters en scholen. Voor het COV is het onaanvaardbaar dat scholen hierdoor in een onzekere situatie terecht komen en kunnen betrokken worden in juridische procedures. Dit is geen behoorlijk politiek bestuur en dat heeft het COV dan ook aan de kaak gesteld.

TEKST

Hilde Lavrysen